

EXPLORAREA PERCEPȚIILOR PROFESIONIȘTILOR PRIVIND MANAGEMENTUL CĂDERILOR LA VÂRSTNICI ÎN MOLDOVA

Dumitru Cartaleanu, Svetlana Cociu

Conducător științific: Serghei Cebanu

Disciplina de igienă, USMF "Nicolae Testemițanu", Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Traumatismele prin cădere la vârstnici reprezintă o problemă majoră de sănătate publică. La nivel global, căderile sunt a doua cauză de deces accidental, cu peste 4,4 milioane de decese anual. Circa 30% dintre persoanele de 65+ ani suferă o cădere anual, 10% - severe, cu impact major asupra calității vieții. **Scop.** Studiarea practicilor curente în managementul traumatismelor prin cădere la vârstnici în vederea elaborării unui cadru intersectorial de acțiune și consolidare a intervențiilor medico-sociale. **Material și metode.** În perioada ianuarie-iunie 2025, s-a realizat un studiu calitativ aprobat etic, prin interviuri semi structurate cu specialiști relevanți (medici, asistenți medicali, factori de decizie, reprezentanți ai societății civile). Răspunsurile au fost înregistrate, transcrise și analizate pentru identificarea barierelor sistemice și a bunelor practici. **Rezultate.** Profesioniștii au semnalat lipsa unui protocol clinic standardizat pentru îngrijirea persoanelor cu risc și evaluarea inconstanță a riscului de cădere în afara spitalului. Accesul la servicii sociale și reabilitare este limitat de infrastructura neadaptată și lipsa sprijinului la domiciliu. Ministerul Sănătății confirmă absența unei strategii naționale dedicate, deși problematica este reflectată în politici generale. Specialiștii în geriatrie și reabilitare au evidențiat fragilitatea și comorbiditățile ca factori de risc principali, iar reprezentanții ONG-urilor - despre nevoia de educație și sprijin comunitar continuu. **Concluzii.** Rezultatele preliminare confirmă necesitatea unei intervenții coordonate și intersectoriale în prevenirea căderilor la vârstnici, prin elaborarea unui cadru normativ aplicabil în comunitate, adaptarea infrastructurii și consolidarea colaborării dintre sectorul medical, social și societatea civilă. **Cuvinte-cheie:** Cădere,, vârstnici, prevenire, protocoale clinice.

EXPLORING PROFESSIONALS' PERCEPTIONS ON FALL MANAGEMENT IN OLDER ADULTS IN MOLDOVA

Dumitru Cartaleanu, Svetlana Cociu

Scientific adviser: Serghei Cebanu

Hygiene Discipline, Nicolae Testemițanu University, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Fall-related injuries in older adults are a major public health concern. Globally, falls are the second leading cause of accidental death, accounting for over 4.4 million deaths annually. Approx. 30% of individuals aged 65 and over had at least one fall each year, with 10% seriously impacting quality of life. **Objective.** To study current practices in the management of fall-related injuries in older adults, to develop an intersectoral framework for action and strengthening medico-social interventions. **Material and methods.** Between January and June 2025, a qualitative, ethically approved study was conducted through semi-structured interviews with relevant professionals, including physicians, nurses, decision-makers, and civil society representatives. All interviews were recorded, transcribed, and thematically analyzed to identify systemic barriers and good practices. **Results.** Professionals reported the lack of a standardized clinical protocol for the care of at-risk individuals and the inconsistent assessment of fall risk outside hospital settings. Access to social and rehabilitation services is limited by inadequate infrastructure and the lack of home-based support. The Ministry of Health confirmed the absence of a dedicated national strategy, although the issue is mentioned in broader policy documents. Geriatric and rehabilitation specialists highlighted frailty and comorbidities as key risk factors, while NGO representatives emphasized the need for ongoing education and community support. **Conclusion.** Preliminary findings confirm the need for a coordinated intersectoral intervention, including the development of community-applicable guidelines, improved infrastructure, and strengthened collaboration between health, social, and civil society sectors. **Keywords:** Falls, older adults, prevention, clinical protocols.